

Plánování a rozvrhování

Roman Barták, KTIML

roman.bartak@mff.cuni.cz

<http://ktiml.mff.cuni.cz/~bartak>

5

Na úvod

Klasické plánování

- uzly** prohledávaného prostoru odpovídají **částečným plánům**
- řešení**, které je z daného uzlu dosažitelné, **obsahuje všechny akce** částečného plánu
- plánování ve stavovém prostoru
- plánování v prostoru plánů

Neoklasické plánování

- uzly** prohledávaného prostoru odpovídají **několika částečným plánům**
- ne každá akce** z částečných plánů v uzlu se objeví **v řešení**, které je z daného uzlu dosažitelné
- plánování s plánovacím grafem

Problém dosavadních technik

- **volba špatné akce**, která se projeví pozdě, vede k neefektivnímu prohledávání
- **velký větvící faktor** je prapůvodcem tohoto problému, protože dává k dispozici na výběr hodně akcí

Jak objevit „dobré“ akce?

- **budeme řešit „relaxovaný“ problém**, jehož řešení bude obsahovat všechna řešení původního problému
 - **relaxovaný problém** = z původního problému odstraníme některá omezení (např. negativní efekty)
- při výběru akcí budeme zkoušet pouze akce z řešení relaxovaného problému

Co pro to potřebujeme?

- reprezentace několika plánů najednou tak, že ne všechny akce z reprezentace se musí objevit v konečném řešení

Plánování a rozvrhování, Roman Barták

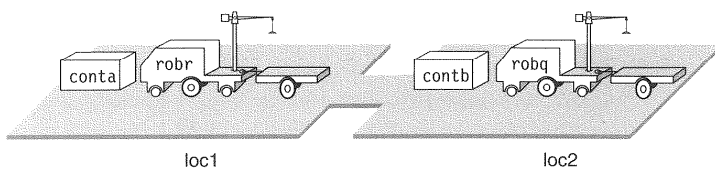
Plánování s plánovacím grafem

- Místo strategie nejmenších závazků (least-commitment) jdeme opačným směrem, **strategie silných závazků**:
 - akce jsou plně instaciovány
 - je zvoleno jejich místo v plánu
- Plánování s plánovacím grafem je založeno na dvou principech:
 - **analýza dosažitelnosti**
 - zjišťujeme, zda je daný stav dosažitelný z počátku v daném počtu kroků
 - **disjunktivní zjemňování**
 - kazy opravujeme použitím disjunkce rozkladů a zachycením interferencí rozkladů formou omezení

Plánování a rozvrhování, Roman Barták

Příprava

$move(r, l, l')$;; robot r at location l moves to a connected location l'
precond: $at(r, l), adjacent(l, l')$
effects: $at(r, l'), \neg at(r, l)$

$load(c, r, l)$;; robot r loads container c at location l
precond: $at(r, l), in(c, l), unloaded(r)$
effects: $loaded(r, c), \neg in(c, l), \neg unloaded(r)$

$unload(c, r, l)$;; robot r unloads container c at location l
precond: $at(r, l), loaded(r, c)$
effects: $unloaded(r), in(c, l), \neg loaded(r, c)$

Pracovat budeme s instaciovanými atomy a akcemi, jejichž zápis zkrátíme:

Atomy:

- r_1, r_2, q_1, q_2 – pozice robota
- $a_1, a_2, a_r, a_q, b_1, b_2, b_r, b_q$ – pozice kontejneru
- u_r, u_q – robot je prázdný

Počáteční stav je tedy $\{r_1, q_2, a_1, b_2, u_r, u_q\}$.

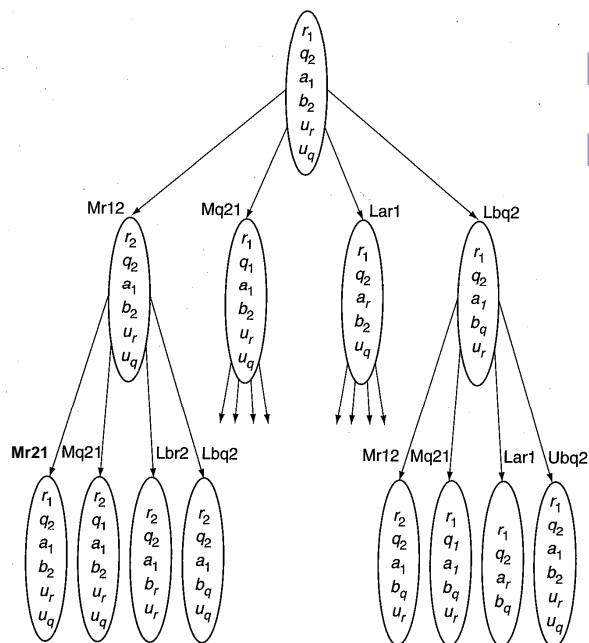
Akce:

- $Mr12, Mr21, Mq12, Mq21$ – pohyb robota
- $Lar1, Lar2, Laq1, Laq2, Lbr1, Lbr2, Lbq1, Lbq2$ – naložení kontejneru na robota
- $Uar1, Uar2, Uaq1, Uaq2, Ubr1, Ubr2, Ubq1, Ubq2$ – vyložení kontejneru z robota

Plánování a rozvrhování, Roman Barták

Strom dosažitelnosti

Uzly odpovídají stavům a hrany přechodům mezi stavy

- **Kořen** – stav s_0
- Strom dosažitelnosti hloubky d s kořenem s_0 **řeší všechny plánovací problémy**, kde je cílový stav dosažitelný z s_0 za d nebo méně akcí.

■ **Plán existuje, pokud je cílový stav někde ve stromu dosažitelnosti!**

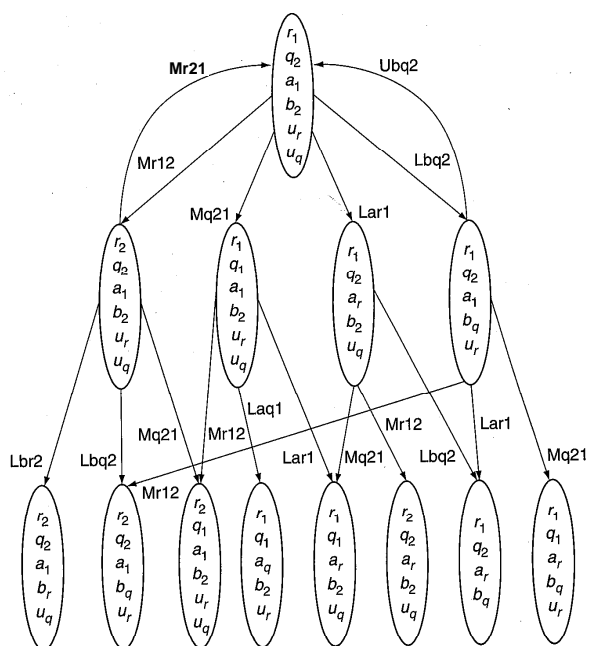
Problém:

Strom dosažitelnosti obsahuje $O(k^d)$ uzlů, pro k =počet akcí použitelných na stav.

Plánování a rozvrhování, Roman Barták

Graf dosažitelnosti

- Některé stavy ve stromu dosažitelnosti se opakují (stejný stav lze dosáhnout různými cestami). Tyto stavy není třeba rozlišovat různými uzly!

Dostáváme **graf dosažitelnosti**

□ Problém

- Graf dosažitelnosti je pořád **neprakticky velký**.

□ až tak velký, že počet uzlů odpovídá počtu stavů v doméně

□ Co s tím?

- Zkusme analýzu dosažitelnosti udělat trochu volněji!

Plánování a rozvrhování, Roman Barták

Graf dosažitelnosti poskytuje nutnou a postačující podmínku dosažitelnosti daného stavu.

- stav je dosažitelný právě tehdy, když se vyskytuje v grafu dosažitelnosti

Plánovací graf poskytuje pouze nutnou podmínku dosažitelnosti.

- pokud je stav dosažitelný, potom se vyskytuje v plánovacím grafu
- ale ne všechny stavy, které jsou v plánovacím grafu jsou skutečně dosažitelné

K čemu nám bude plánovací graf?

- pokud budeme schopni sestavit takový plánovací graf rychle s malou spotřebou paměti, poskytneme nám náhled zda a za jak dlouho můžeme dosáhnout cílový stav
- po konstrukci plánovacího grafu bude potřeba extrahovat příslušný plán

Aproximace stavů

Jak aproximovat graf/strom dosažitelnosti?

- uzly popisují aproximace stavů na dané úrovni

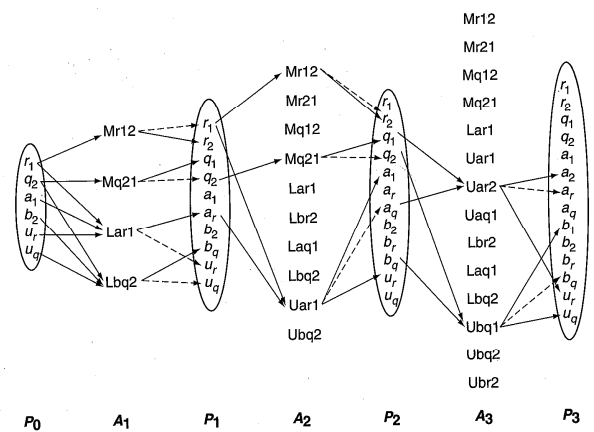
Jak aproximovat stav?

Připomeňme, že stav je množina instanciovaných atomů.

- aproximace stavu pomocí sjednocení atomů ze stavů dosažitelných na dané úrovni
- Jak to uděláme?**
 - Na daný stav aplikujeme paralelně všechny použitelné akce, u kterých budeme ignorovat negativní efekty.
 - Důsledek: počet atomů v uzlech se nikdy nezmenší.
 - Bude dobré si vyznačit, která akce je zodpovědná za přidání atomu a jaký atom by chtěla smazat.

Plánovací graf je orientovaný vrstvený graf, kde

- každá vrstva obsahuje buď (exkluzivně)
 - instanciované atomy (stavová vrstva) nebo
 - akce (akční vrstva)
- **stavové a akční vrstvy** se střídají
 - nultá vrstva popisuje počáteční stav
 - následuje vrstva popisující akce použitelné na počáteční stav
 - poslední vrstva je stavová
- akční vrstva a následující stavová vrstva tvoří **úroveň**
- **hrany** vedou
 - z atomů do akce, pro kterou jsou to předpoklady
 - z akce do atomů popisujících efekty
 - hrany pro negativní efekty jsou označeny zvlášť
 - negativní efekty se ze stavu nemažou!

Plánování a rozvrhování, Roman Barták

Vrstvený plán

Jak to bude s plány v plánovacím grafu?

- Místo jedné posloupnosti akcí budeme pracovat s posloupností množin akcí – **vrstvený plán**.
 - množina akcí na pozici j bude podmnožinou akcí z úrovně j
- Z vrstveného plánu se získá sekvenční plán tak, že se vezme libovolná permutace akcí z první množiny následovaná libovolnou permutací akcí z druhé množiny atd.

Příklad:

Vrstvený plán $\langle \{a_1, a_2\}, \{a_3, a_4\}, \{a_5, a_6, a_7\} \rangle$ popisuje $2 \times 2 \times 6 = 24$ sekvenčních plánů.

- **Jak zaručíme, že akce vybrané do množiny ve vrstveném plánu můžeme použít v libovolném pořadí a vždy dospějeme do stejného stavu?**
 - Tyto akce musí být na sobě nezávislé!
- **Kdy jsou akce (a,b) na sobě závislé?**
 - Když je nelze uspořádat zcela libovolně, konkrétně:
 - a maže předpoklad b (tj. a nemůže být před b)
 - a maže pozitivní efekt b (výsledek pak záleží na pořadí akcí)
 - symetricky pro b
- **Akce (a,b) jsou nezávislé, právě když:**
 - $\text{effects}^-(a) \cap (\text{precond}(b) \cup \text{effects}^+(b)) = \emptyset$
 - $\text{effects}^-(b) \cap (\text{precond}(a) \cup \text{effects}^+(a)) = \emptyset$

Poznámka:

Nezávislost akcí je dána doménou, ne konkrétním plánovacím problémem!

Aplikace množiny akcí

Máme-li množinu π navzájem nezávislých akcí, potom

- **π je použitelná na stav s** právě když
 - předpoklady všech akcí jsou splněny
 - $\text{precond}(\pi) = \cup \{\text{precond}(a) \mid \forall a \in \pi\} \subseteq s$
- **výsledkem aplikace π na stav s** je stav
 - $\gamma(s, \pi) = (s - \text{effects}^-(\pi)) \cup \text{effects}^+(\pi)$
 - $\text{effects}^{-/+}(\pi)$ jsou sjednocení příslušných efektů akcí z π

Tvrzení:

- Je-li π množina navzájem nezávislých akcí použitelná na stav s, potom pro libovolnou permutaci akcí $\langle a_1, a_2, \dots, a_k \rangle$ z π platí $\gamma(s, \pi) = \gamma(\dots \gamma(\gamma(s, a_1), a_2) \dots a_k)$.

Toto tvrzení ospravedlňuje použití vrstvených plánů!

- Vrstvený plán $\Pi = \langle \pi_1, \pi_2, \dots, \pi_k \rangle$ je **řešením plánovacího problému** (O, s_0, g) právě když:
 - každá množina akcí π_i je nezávislá,
 - množina π_1 je použitelná na stav s_0 , π_2 je použitelná na stav $\gamma(s_0, \pi_1)$ atd.,
 - $g \subseteq \gamma(\dots \gamma(\gamma(s_0, \pi_1), \pi_2) \dots \pi_k)$.

Tvrzení:

Je-li Π řešícím plánem problému (O, s_0, g) potom posloupnost akcí odpovídající libovolné permutaci prvků z π_1 , následovaná libovolnou permutací z π_2 atd. převádí stav s_0 na stav splňující g .

Plánujeme

Jak budeme plánovat s plánovacím grafem?

- **Sestrojíme plánovací graf** tak, aby poslední stavová vrstva splňovala cílovou podmínku.
 - Přesněji, budeme chtít, aby v poslední vrstvě bylo možné mít všechny cílové atomy **najednou**.
- Z akčních vrstev **vybereme množiny nezávislých akcí** tak, abychom dostali všechny cílové atomy.
 - To můžeme dělat **zpětným chodem** od poslední úrovně, kde vybereme akce, které nám dají cíl, v předposlední úrovni vybereme akce, které dávají jejich předpoklady, atd.
 - Některý cílový atom ale může být splněn už v předchozí úrovni. Zajistíme, aby každý atom ve stavové vrstvě byl efektem nějaké akce z předchozí vrstvy.
 - Použijeme no-op akce, které mají stejný předpoklad (jeden atom), jako jediný svůj pozitivní efekt: α_p je **no-op akce pro p**, tj. $\text{precond}(\alpha_p) = \text{effect}^+(\alpha_p) = \{p\}$, $\text{effect}^-(\alpha_p) = \emptyset$

Jak zjistíme, zda dva atomy mohou/nemohou být společně v jedné vrstvě?

- **V nulté vrstvě** jsou dohromady **všechny atomy** (je to počáteční stav).
- **Dvě závislé akce** se **nemohou vyskytnout najednou** v první akční vrstvě a tudíž jejich pozitivní efekty nemohou být najednou v první stavové vrstvě (tedy pokud zrovna nejsou také pozitivními efekty jiných nezávislých akcí).
- **Dva atomy** také **nemohou být společně** v jedné vrstvě, pokud se jedná o pozitivní a negativní efekt téže akce (opět, pokud tyto atomy nepřidají jiné nezávislé akce).
 - Máme-li no-op akce, jedná se o speciální případ předchozí podmínky (pokud b maže p , potom jsou α_p a b závislé).
- Hovoříme o nekompatibilitě dvou atomů/akcí, resp. o jejich vzájemné výlučnosti (**mutual exclusion - mutex**).

Plánování a rozvrhování, Roman Barták

Mutex akcí

Level	Mutex elements
A_1	$\{Mr12\} \times \{Lar1\}$ $\{Mq21\} \times \{Lbq2\}$
P_1	$\{r_2\} \times \{r_1, a_r\}$ $\{q_1\} \times \{q_2, b_q\}$ $\{a_r\} \times \{a_1, u_r\}$ $\{b_q\} \times \{b_2, u_q\}$
A_2	$\{Mr12\} \times \{Mr21, Lar1, Uar1\}$ $\{Mr21\} \times \{Lbr2, Lar1^*, Uar1^*\}$ $\{Mq12\} \times \{Mq21, Laq1, Lbq2^*, Ubq2^*\}$ $\{Mq21\} \times \{Lbq2, Ubq2\}$ $\{Lar1\} \times \{Uar1, Laq1, Lbr2\}$ $\{Lbr2\} \times \{Ubq2, Lbq2, Uar1, Mr12^*\}$ $\{Laq1\} \times \{Uar1, Ubq2, Lbq2, Mq21^*\}$ $\{Lbq2\} \times \{Ubq2\}$
P_2	$\{b_r\} \times \{r_1, b_2, u_r, b_q, a_r\}$ $\{a_q\} \times \{q_2, a_1, u_q, b_q, a_r\}$ $\{r_1\} \times \{r_2\}$ $\{q_1\} \times \{q_2\}$ $\{a_r\} \times \{a_1, u_r\}$ $\{b_q\} \times \{b_2, u_q\}$
A_3	$\{Mr12\} \times \{Mr21, Lar1, Uar1, Lbr2^*, Uar2^*\}$ $\{Mr21\} \times \{Lbr2, Uar2, Ubr2\}$ $\{Mq12\} \times \{Mq21, Laq1, Uaq1, Ubq1, Ubq2^*\}$ $\{Mq21\} \times \{Lbq2, Ubq2, Laq1^*, Ubq1^*\}$ $\{Lar1\} \times \{Uar1, Uaq1, Laq1, Uar2, Ubr2, Lbr2, Mr21^*\}$ $\{Lbr2\} \times \{Ubr2, Ubq2, Lbq2, Uar1, Uar2, Ubq1^*\}$ $\{Laq1\} \times \{Uar1, Uaq1, Ubq1, Ubq2, Lbq2, Uar2^*\}$ $\{Lbq2\} \times \{Ubr2, Ubq2, Uaq1, Ubq1, Mq12^*\}$ $\{Uaq1\} \times \{Uar1, Uar2, Ubq1, Ubq2, Mq21^*\}$ $\{Ubr2\} \times \{Uar1, Uar2, Ubq1, Ubq2, Mr12^*\}$ $\{Uar1\} \times \{Uar2, Mr21^*\}$ $\{Ubq1\} \times \{Ubq2\}$
P_3	$\{a_2\} \times \{a_r, a_1, r_1, a_q, b_r\}$ $\{b_1\} \times \{b_q, b_2, q_2, a_q, b_r\}$ $\{a_r\} \times \{u_r, a_1, a_q, b_r\}$ $\{b_q\} \times \{u_q, b_2, a_q, b_r\}$ $\{a_q\} \times \{a_1, u_q\}$ $\{b_r\} \times \{b_2, u_r\}$ $\{r_1\} \times \{r_2\}$ $\{q_1\} \times \{q_2\}$

Stejně jako závislost akcí vede k nekompatibilitě atomů, nekompatibilní atomy vedou k dalším nekompatibilitám akcí.

- **Dvě akce jsou nekompatibilní**, pokud jsou jejich předpoklady nekompatibilní.
- Akci, jejíž předpoklady jsou **mutex**, můžeme z grafu rovnou vyřadit.

Plánování a rozvrhování, Roman Barták

Dvě akce a a b jsou mutex v úrovni A_i , pokud:

- a a b jsou závislé, nebo
- předpoklad a je mutex předpokladu b v úrovni P_{i-1} .

Množinu akčních mutexů pro A_i budeme značit μA_i .

Dva atomy (výroky) p a q jsou mutex v úrovni P_i , pokud:

- každá akce v A_i , která má p jako pozitivní efekt, je mutex každé akce, která má q jako pozitivní efekt, a
- v A_i není žádná akce, která by měla p i q jako pozitivní efekt.

Množinu výrokových mutexů pro P_i budeme značit μP_i .

Vlastnosti mutexu

Mutex je symetrická relace.

Množiny mutexů v plánovacím grafu monotónně klesají:

- pokud jsou p a q v P_{i-1} a $(p,q) \notin \mu P_{i-1}$, potom $(p,q) \notin \mu P_i$,
- pokud jsou a a b v A_{i-1} a $(a,b) \notin \mu A_{i-1}$, potom $(a,b) \notin \mu A_i$.

Důkaz:

- Když dva výroky nejsou mutex, tak jejich no-op akce také nejsou mutex a zajistí proto „přesun“ do další vrstvy.
- Pokud dvě akce nejsou mutex, potom jsou nezávislé a jejich předpoklady nejsou mutex. Nezávislost akcí se mezi vrstvami nemění a předpoklady, které nejsou mutex, se do další vrstvy přenesou dle předchozího tvrzení.

Poznámka:

množiny akcí a výroků v plánovacím grafu monotónně rostou ($P_{i-1} \subseteq P_i$ a $A_{i-1} \subseteq A_i$).

Plánovací algoritmus založený na plánovacím grafu.

- Střídá fáze expanze grafu a extrakce plánu.
- **Expanze:**
 - Nejprve vytvoří plánovací graf až do vrstvy, kde jsou všechny cílové atomy a žádná dvojice z nich není mutex (to je nutná podmínka existence plánu).
 - Pokud fáze extrakce neuspěje, přidá další vrstvu (může se zastavit při splnění ukončovací podmínky a tím dokázat neexistenci řešení).
- **Extrakce:**
 - Z plánovacího grafu se pokusí vybrat vrstvený plán vedoucí k cílovým atomům.

Technické omezení:

akce nemají negativní předpoklady (to lze ale snadno odstranit)

Plánování a rozvrhování, Roman Barták

Expanze grafu

- Plánovací graf uchováváme v podobě seznamu vrstev a mutexů

$$G = \langle P_0, A_1, \mu A_1, P_1, \mu P_1, \dots, A_i, \mu A_i, P_i, \mu P_i \rangle$$

- Plánovací graf závisí pouze na operátorech O a počátečním stavu s_0 (kódován v P_0), ale nezávisí na cíli g !
- Rozšíření o další úroveň dělá procedura $\text{Expand}(G)$:

```

Expand( $\langle P_0, A_1, \mu A_1, P_1, \mu P_1, \dots, A_{i-1}, \mu A_{i-1}, P_{i-1}, \mu P_{i-1} \rangle$ )
   $A_i \leftarrow \{a \in A \mid \text{precond}(a) \subseteq P_{i-1} \text{ and } \text{precond}^2(a) \cap \mu P_{i-1} = \emptyset\}$ 
   $P_i \leftarrow \{p \mid \exists a \in A_i : p \in \text{effects}^+(a)\}$ 
   $\mu A_i \leftarrow \{(a, b) \in A_i^2, a \neq b \mid \text{effects}^-(a) \cap [\text{precond}(b) \cup \text{effects}^+(b)] \neq \emptyset$ 
    or  $\text{effects}^-(b) \cap [\text{precond}(a) \cup \text{effects}^+(a)] \neq \emptyset$ 
    or  $\exists (p, q) \in \mu P_{i-1} : p \in \text{precond}(a), q \in \text{precond}(b)\}$ 
   $\mu P_i \leftarrow \{(p, q) \in P_i^2, p \neq q \mid \forall a, b \in A_i, a \neq b :$ 
     $p \in \text{effects}^+(a), q \in \text{effects}^+(b) \Rightarrow (a, b) \in \mu A_i\}$ 
  for each  $a \in A_i$  do: link  $a$  with precondition arcs to  $\text{precond}(a)$  in  $P_{i-1}$ 
    positive arcs to  $\text{effects}^+(a)$  and negative arcs to  $\text{effects}^-(a)$  in  $P_i$ 
  return( $\langle P_0, A_1, \mu A_1, \dots, P_{i-1}, \mu P_{i-1}, A_i, \mu A_i, P_i, \mu P_i \rangle$ )
end
    
```

Plánování a rozvrhování, Roman Barták

- Počet různých úrovní v plánovacím grafu je omezený. Od určité úrovně už se graf nemění – úroveň pevného bodu.
- **Úroveň pevného bodu** v plánovacím grafu G je taková úroveň κ , že $\forall i, i > \kappa$ jsou úrovně i s ní identické, tj. $P_i = P_\kappa, \mu P_i = \mu P_\kappa, A_i = A_\kappa, \mu A_i = \mu A_\kappa$.
 - Každý plánovací graf G má úroveň pevného bodu κ , kterým je nejmenší takové k , že $|P_{k-1}| = |P_k|$ a $|\mu P_{k-1}| = |\mu P_k|$.

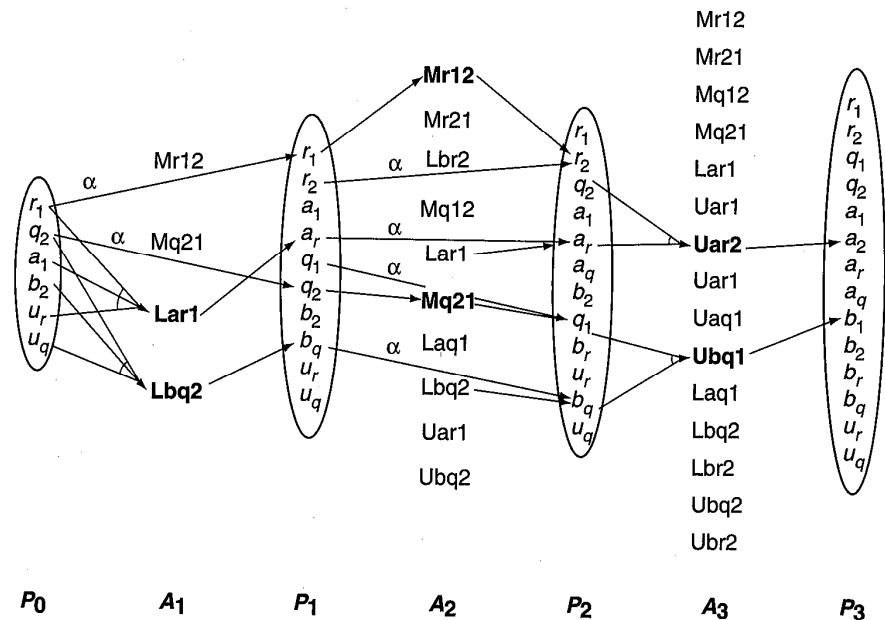
Důkaz vychází z monotonie a konečnosti vrstev a mutexů.
 - Toto tvrzení nám dává efektivní metodu, jak najít pevný bod!

Extrakce plánu

- **Extrakce plánu** se provádí **zpětně** z úrovně P_i obsahující všechny cílové atomy, které nejsou po dvojicích mutex ($g^2 \cap \mu P_i = \emptyset$).
 - Nejdříve se najde množina akcí $\pi_i \subseteq A_i$, které nejsou po dvojicích mutex a které vedou k cílovým atomům.
 - Předpoklady akcí z π_i tvoří nový cíl pro úroveň P_i .
 - Pokud se cíl na úrovni P_i nepodaří splnit, vrací se k úrovni $j+1$ a hledá se alternativní množina π_{j+1} .
 - Pokud se dosáhne úrovně 0, je posloupnost $\langle \pi_1, \pi_2, \dots, \pi_k \rangle$ řešením.
- Jedná se o **prohledávání AND/OR grafu**:
 - **OR větve** reprezentují alternativní akce poskytující daný atom
 - **AND větve** spojují předpoklady s vybranou akcí

Příklad extrakce

Level	Mutex elements
A ₁	{Mr12} × {Lar1} {Mq21} × {Lbq2}
P ₁	{r ₂ } × {r ₁ , a _r } {q ₁ } × {q ₂ , b _q } {a _r } × {a ₁ , u _r } {b _q } × {b ₂ , u _q }
A ₂	{Mr12} × {Mr21, Lar1, Uar1} {Mr21} × {Lbr2, Lar1*, Uar1*} {Mq12} × {Mq21, Laq1, Lbq2*, Ubq2*} {Mq21} × {Lbq2, Ubq2} {Lar1} × {Uar1, Laq1, Lbr2} {Lbr2} × {Ubq2, Lbq2, Uar1, Mr12*} {Laq1} × {Uar1, Ubq2, Lbq2, Mq21*} {Lbq2} × {Ubq2}
P ₂	{b _r } × {r ₁ , b ₂ , u _r , b _q , a _r } {a _q } × {q ₂ , a ₁ , u _q , b _q , a _r } {r ₁ } × {r ₂ } {q ₁ } × {q ₂ } {a _r } × {a ₁ , u _r } {b _q } × {b ₂ , u _q }
A ₃	{Mr12} × {Mr21, Lar1, Uar1, Lbr2*, Uar2*} {Mr21} × {Lbr2, Uar2, Ubr2} {Mq12} × {Mq21, Laq1, Uaq1, Ubq1, Ubq2*} {Mq21} × {Lbq2, Ubq2, Laq1*, Ubq1*} {Lar1} × {Uar1, Uaq1, Laq1, Uar2, Ubr2, Lbr2, Mr21*} {Lbr2} × {Ubr2, Ubq2, Lbq2, Uar1, Uar2, Ubq1*} {Laq1} × {Uar1, Uaq1, Ubq1, Ubq2, Lbq2, Uar2*} {Lbq2} × {Ubr2, Ubq2, Uaq1, Ubq1, Mq12*} {Uaq1} × {Uar1, Uar2, Ubq1, Ubq2, Mq21*} {Ubr2} × {Uar1, Uar2, Ubq1, Ubq2, Mr12*} {Uar1} × {Uar2, Mr21*} {Ubq1} × {Ubq2}
P ₃	{a ₂ } × {a _r , a ₁ , r ₁ , a _q , b _r } {b ₁ } × {b _q , b ₂ , q ₂ , a _q , b _r } {a _r } × {u _r , a ₁ , a _q , b _r } {b _q } × {u _q , b ₂ , a _q , b _r } {a _q } × {a ₁ , u _q } {b _r } × {b ₂ , u _r } {r ₁ } × {r ₂ } {q ₁ } × {q ₂ }

- necht' cílové atomy jsou {a₂, b₁}
- tučně vyznačené akce byly vybrány do plánu
- dostáváme vrstvený plán
 $\langle \{Lar1, Lbq2\}, \{Mr12, Mq21\}, \{Uar2, Ubq1\} \rangle$

Plánování a rozvrhování, Roman Barták

Nogood

- **Mutex** je schopen zachytit **nekompatibilní dvojice**.
- Při splňování cíle na dané úrovni (tj. hledání akcí pro danou množinu výroků) můžeme zjistit, že daný **cíl nelze splnit**, tj. **množina výroků** jako celek je **nekompatibilní**.
 - Pokud se do stejné úrovně dostaneme později se stejným cílem, už víme, že se ho nepodaří splnit (jeho splnění záleží pouze na vrstvách s menším pořadovým číslem, tj. přidání další vrstvy na konec grafu jeho nesplnitelnost neovlivní).
- Nesplněné cíle je možné si pro každou vrstvu pamatovat formou tabulky ∇ , tzv. **nogood** („není dobré“).
 - Pokud chceme splnit nějaký cíl na dané úrovni a tento cíl je nogood, můžeme se rovnou vrátit, protože takový cíl nelze splnit.

Plánování a rozvrhování, Roman Barták

Algoritmy extrakce

```
Extract( $G, g, i$ )
  if  $i = 0$  then return ( $\emptyset$ )
  if  $g \in \nabla(i)$  then return(failure)
   $\pi_i \leftarrow \text{GP-Search}(G, g, \emptyset, i)$ 
  if  $\pi_i \neq \text{failure}$  then return( $\pi_i$ )
   $\nabla(i) \leftarrow \nabla(i) \cup \{g\}$ 
  return(failure)
end
```

Extract se snaží splnit cíl g na úrovni i

- používá a upravuje tabulku ∇ obsahující nogoods

GPSearch hledá množinu akcí π_i splňující daný cíl.

- akce se do π_i přidávají jedna po druhé tak, aby π_i neobsahovala mutexy
- po splnění všech cílů se jde o úroveň níž

```
GP-Search( $G, g, \pi_i, i$ )
  if  $g = \emptyset$  then do
     $\Pi \leftarrow \text{Extract}(G, \bigcup \{\text{precond}(a) \mid \forall a \in \pi_i\}, i - 1)$ 
    if  $\Pi = \text{failure}$  then return(failure)
    return( $\Pi, \langle \pi_i \rangle$ )
  else do
    select any  $p \in g$ 
     $\text{resolvers} \leftarrow \{a \in A_i \mid p \in \text{effects}^+(a) \text{ and } \forall b \in \pi_i : (a, b) \notin \mu A_i\}$ 
    if  $\text{resolvers} = \emptyset$  then return(failure)
    nondeterministically choose  $a \in \text{resolvers}$ 
    return( $\text{GP-Search}(G, g - \text{effects}^+(a), \pi_i \cup \{a\}, i)$ )
end
```

Plánování a rozvrhování, Roman Barták

Algoritmus Graphplan

```
Graphplan( $A, s_0, g$ )
   $i \leftarrow 0, \nabla \leftarrow \emptyset, P_0 \leftarrow s_0$ 
   $G \leftarrow \langle P_0 \rangle$ 
  until [ $g \subseteq P_i$  and  $g^2 \cap \mu P_i = \emptyset$ ] or Fixedpoint( $G$ ) do
     $i \leftarrow i + 1$ 
     $G \leftarrow \text{Expand}(G)$ 
    if  $g \not\subseteq P_i$  or  $g^2 \cap \mu P_i \neq \emptyset$  then return(failure)
     $\Pi \leftarrow \text{Extract}(G, g, i)$ 
    if Fixedpoint( $G$ ) then  $\eta \leftarrow |\nabla(\kappa)|$ 
    else  $\eta \leftarrow 0$ 
    while  $\Pi = \text{failure}$  do
       $i \leftarrow i + 1$ 
       $G \leftarrow \text{Expand}(G)$ 
       $\Pi \leftarrow \text{Extract}(G, g, i)$ 
      if  $\Pi = \text{failure}$  and Fixedpoint( $G$ ) then
        if  $\eta = |\nabla(\kappa)|$  then return(failure)
         $\eta \leftarrow |\nabla(\kappa)|$ 
    return( $\Pi$ )
end
```

- nejprve hledáme plánovací graf splňující podmínku g
- pokud neexistuje, končíme (není řešení)
- jinak extrahujeme vrstvený plán
- pokud se to nepovedlo přidáme další vrstvu
- a opět extrahujeme vrstvený plán
- algoritmus končí nalezením plánu nebo důkazem jeho neexistence.

Plánování a rozvrhování, Roman Barták

Algoritmus Graphplan je korektní, úplný a vždy skončí.

Důkaz:

- pokud vrátí plán, jedná se o řešení
- pokud skončí neúspěchem, řešení neexistuje
 - Fixedpoint(G) a ($g \notin P_i$ nebo $g^2 \cap \mu P_i \neq \emptyset$)
 - pokud se do úrovně pevného bodu nenajde úroveň splňující cíl, pak už žádná další úroveň cíl nesplní
 - $|\nabla_{i-1}(\kappa)| = |\nabla_i(\kappa)|$
 - nogood tabulky pouze rostou – dostáváme $\nabla_{i-1}(\kappa) = \nabla_i(\kappa)$
 - pokud se nogood tabulka v pevném bodě nezmění, cíle, které nelze splnit na úrovni pevného bodu, už nepůjdou splnit nikdy - nogood tabulka se v dalších krocích „propaguje do dalších vrstev“
 $\nabla_{i-1}(\kappa) = \nabla_i(\kappa+1)$
- vždy skončí díky monotonii a konečnému počtu atomů a akcí (vrstvy se někdy začnou opakovat a nogoody se nasytí)

Plánování a rozvrhování, Roman Barták

Závěrečné poznámky

■ Správa paměti

- plánovací graf pracuje s plně instanciovanými atomy a akcemi, což má vyšší paměťovou náročnost
- díky monotonii vrstev a mutexů není potřeba uchovávat vrstvy explicitně – pro každý atom/akci si stačí pamatovat vrstvu, kdy se poprvé objevil(a), podobně pro mutexy

■ Prohledávání

- nejprve se vybírají atomy s menším počtem „podpůrných“ akcí nebo atomy, které se v grafu objevily nejpozději
- při výběru akce se preferují no-op akce nebo akce, které se v grafu objevily nejdříve
- po výběru akce se pro zbývající atomy kontroluje, zda pořád mají některé podporující akce (kontrola dopředu)

Technika plánovacího grafu znamenala v plánování malou revoluci, protože umožnila **dramaticky zlepšit efektivitu** klasického plánování a **zvětšit velikost řešitelných problémů**.

Plánování a rozvrhování, Roman Barták